

Logistieke operatie: Sonisphere

In juni deed het reizende metalfestival Sonisphere het Nijmeegse Goffertpark aan. Bands als (headliner) Metallica, Slipknot en Korn traptten daar af voor een serie van zes Sonisphere-festivals in Nederland, Engeland, Spanje, Finland, Zweden en Duitsland. In opdracht van Kilimanjaro deed Mojo Concerts de technische productie in Nijmegen. We troffen productiemanager Martin Cramer een dag voor het metalgeweld zou losbasten op de Goffertwei en spraken hem onder andere over de gigantische logistieke puzzel die Sonisphere is.

“Het is zomer en dan begint het buiten spelen weer”, begint Martin Cramer zijn verhaal op de vraag of het drukke tijden zijn voor Mojo. Dat het drukke tijden zijn is duidelijk. “Naast Sonisphere lopen nu bijvoorbeeld ook de producties van AC/DC en U2 in de ArenA en staat er in het Westerpark een en ander aan te komen.” Cramer is in 2001 als productiemanager bij Mojo begonnen en is sinds enkele jaren afdelingsmanager. Bij Sonisphere is hij de spreekwoordelijke spin in het web, de man met de helikopterview, of hoe je het ook maar wil noemen. In het Nijmeegse park wordt van maandag tot en met vrijdag (de dag van het interview) opgebouwd, waarna op zaterdag de festivalpoorten open gaan. Een bekend verhaal voor Cramer, al verliep de voorbereiding dit keer iets anders dan doorgaans het geval is. Cramer: “De voorbereidingen op Sonisphere zijn begin dit jaar begonnen, maar toen zat er nog een andere productiemanager op. Door wat personele verschuivingen ben ik uiteindelijk op Sonisphere gezet, maar de voorbereidingen liepen toen dus al.”

Halverwege

Voor Cramer was het niet al te lastig een klus als Sonisphere halverwege over te moeten nemen. “Dat is een kwestie van ervaring. Als je er zo koud inkomt en je hebt het trucje nog nooit gedaan, dan zou het wel eens een probleem kunnen zijn. Maar ik heb hier in het Goffertpark sinds 2001 zo’n beetje elk jaar iets gedaan. Sinds die tijd ben ik ook bij Lowlands betrokken en dat is het grootste buitenevenement dat we elk jaar doen. Ook logistiek gezien is dat gecompliceerder. Hier is het wat dat betreft eenvoudiger. Er was natuurlijk ook al het nodige voorwerk gedaan en als dingen dan gaandeweg even wat anders worden, dan is het

puur een kwestie van snel kunnen schakelen.” Het halverwege instappen was niet het enige dat deze productie net wat anders maakt. Ook de constructie qua samenwerkende partijen is dit keer anders. Het samenwerken met een partij als Loc7000 is natuurlijk zoals vanouds, maar bij Sonisphere krijgen Cramer en consorten ook met een buitenlandse partner – Kilimanjaro – te maken. Cramer: “Zij zetten het festival Sonisphere eigenlijk in de verschillende landen neer. We zijn nu dus niet helemaal zelf de baas en doen het eigenlijk in opdracht van Kilimanjaro. Zij zoeken in de verschillende landen naar partners voor de klus en in Nederland zijn ze bij ons terecht gekomen.”

Communicatie

Het werk op locatie wordt er niks anders door, het verschil zit ‘m dan ook met name in de voorbereidingen. “Je moet met een extra partij communiceren”, legt Cramer uit. “Een partij die ook afspraken heeft met sponsors en bands en dergelijke. Dat maakt het soms lastiger omdat er een extra schijf tussen zit, maar de samenwerking is prima verlopen. We hebben nog niet eerder met hen gewerkt, maar gaandeweg weet je wat je aan elkaar hebt. Je zoekt elkaar op, tast af en op een gegeven moment weet je dan wel hoe de hazen lopen, zoals wij dan zeggen.” Communicatie is volgens Cramer het sleutelwoord bij een productie als deze: “Je moet elkaar steeds laten weten waar je mee bezig bent en waarom je daar mee bezig bent. Problemen die je tegenkomt moet je ook bij de juiste mensen weten aan te kaarten. Je moet dus niet tegen de verkeerde bomen staan te blaffen. Als jij verantwoordelijk bent voor de hekken en ik begin tegen jou te klagen dat de toiletten niet goed staan, dan komen we daar samen niet uit natuurlijk.”

Licht en geluid

Het geluid voor Sonisphere is afkomstig van Ampco, het licht komt van Flashlight.

Namens Metallica was LD John Broderick verantwoordelijk voor het lichtontwerp. Hierin verwerkt waren onder andere 124 Martin Mac 2000 Wash, 24 Martin Mac 700 Wash en 32 Martin Atomic strobe + scroller. Dit werd allemaal technisch voorbereid en uitgevoerd onder leiding van Anco Stielstra, Senior Project Manager bij Flashlight.

Het PA systeem dat door Ampco werd ingezet, bestond uit de Synco W8L Line Array. De PA werd aangestuurd door een Dolbylake drive-systeem. Verder werd er gebruik gemaakt van een Midas XL 4 controlset en diverse randapparatuur. De Front Of House werd bestierd door Hugo Scholten, die ervoor zorgde dat alles werd voorbereid voor de verschillende acts. Op het podium werd gebruik gemaakt van de Midas Heritage 3000 die op zijn beurt weer de Synco CW152A monitoren aanstuurde. De Stage Technici waren Lex Vermeend en Richard Procee. Projectmanager was Kees Heegstra.

Domino-effect

Martin Cramer bevindt zich in de aanloop naar een festival als Sonisphere in een gigantisch logistiek netwerk. Equipment moet overal vandaan komen, er moet een goed verkeersplan komen, de veiligheid moet overal gewaarborgd zijn, bands zitten in de zomertijd overal en nergens en de opbouwweek dient gestructureerd te verlopen. Hoe moeilijk is het dan om overzicht te houden? “Het is in ieder geval heel belangrijk dat je logisch kan denken”, weet Cramer. “Ik was op school nooit goed in wiskunde, maar dat gaat me op een of andere manier toch goed af. Bovendien moet je communicatief goed zijn en moet je gewoon veel balletjes in de lucht kunnen houden. Je moet ook het domino-effect kunnen zien. Als ik dit steentje omduw dan gebeurt dit, maar als ik dat steentje omduw dan gebeurt vervolgens dat. Dat heb je nodig....overzicht houden, afstand bewaren, goed kunnen delegeren. Dat loslaten heb ik echt moeten leren. In het begin wil je zoveel mogelijk zelf doen, maar dat werkt niet. Als je ergens té veel op

focus, dan verlies je de aandacht voor andere aspecten. Je moet dus niet teveel zelf met de handen in het gehakt staan, maar dingen kunnen wegzetten en vervolgens zorgen dat je weet waar en hoe je het hebt weggezet. En je zorgt dan natuurlijk dat je door iedereen op de hoogte gehouden wordt.”

Strakke planning

De voorbereidingen voor Sonisphere zijn soepel verlopen en de sfeer op het festivalterrein is een dag voor aanvang dan ook ontspannen. Een week voor de opbouw zou gaan beginnen had Cramer het idee dat men klaar was: “Op dat moment hadden we alle belangrijke informatie die we nodig hadden. Wat komt er aan bezoekers? Wat wil de hoofdact? We hadden alle bedrijven gesproken en wisten exact hoe de planning in elkaar stak. Dan begin je al ontspannen aan zo’n week.” De podiumplanning op zich was wel een uitdaging. Cramer: “De videogame Guitar Hero is namelijk sponsor van het festival en de winnaars van een contest op het festivalterrein

mogen hun kunstje ook nog eens op het hoofdpodium vertonen. Maar goed, je hebt al te maken met heel wat bands die allemaal op één podium moeten spelen en het moet om elf uur ’s avonds ook afgelopen zijn. De planning is dus al erg strak en dan komt zo iets er ook nog bij, maar goed, dat is nu eenmaal een contract. Oplossingen zoeken voor dergelijke onverwachte dingen maakt het uiteindelijk ook wel weer leuk.”

Dezelfde materialen

Op het moment van spreken is het zoals gezegd de laatste dag voor het festival. Geluid, licht en video komen binnen en in de middag wordt de set van Metallica opgebouwd. Het geluid voor Sonisphere is afkomstig van Ampco (zie kader). Geheel ingevuld naar de wensen van Metallica, dat het festival zal afsluiten. De andere bands maken qua PA en licht (Flashlight) de hele dag gebruik van dezelfde materialen. “De opbouw gebeurt overigens door een andere crew dan waar ze mee toeren. Die mensen zitten

namelijk nog ergens ver weg en worden pas morgenochtend hier verwacht”, legt Cramer uit. “Nu wordt er nog wat aan de aankleding gedaan, vanmiddag is er nog overleg met de security, we vegen aan het eind van de dag het terrein nog een keer aan en dan kunnen morgenochtend om tien uur de poorten open.” De PA wordt uiteraard nog gecheckt en op zaterdagochtend vinden nog lichtchecks plaats voor Metallica, Slipknot en de openingsact. “Alles loopt volgens plan, dus we kunnen ontspannen naar morgen toewerken”, aldus Cramer.

Afstemmen

Na het festival gaat de boel er meteen weer uit. “Je maakt uiteraard ook een afbouwplanning”, vertelt Cramer. “Hoe gaat het eruit? Een omgekeerde volgorde is logisch, maar soms krijgen partijen tussendoor haast. Op het moment dat ze met het podium haast krijgen omdat ze de spullen weer ergens anders nodig hebben, dan kun je een probleem krijgen. Je ziet dat bijvoorbeeld wel eens gebeuren met tentenbouwers, een paar jaar terug op Lowlands bijvoorbeeld, toen het heel de zomer

slecht weer was. De vraag naar tenten was toen immens en dan willen ze ineens heel snel die tent eruit hebben. Maar goed, dan moeten bijvoorbeeld wel eerst ‘even’ de vloer en het scaff van het podium eruit. Dat moet je allemaal op elkaar zien af te stemmen.”

Kriebels

Cramer heeft het kunstje natuurlijk al vaker gedaan, maar een routineklus wil hij het niet noemen: “Routine is gevaarlijk. Ik probeer bovendien altijd een ‘open mind’ te hebben. Je moet niet denken dat het altijd moet gebeuren op de manier zoals je het altijd al doet, dan kom je namelijk geen stap verder. Je moet altijd ruimte bieden aan verbetering en vernieuwing én je moet creatief durven blijven. Ik blijf daarom ook altijd om me heen kijken. Soms zie je op een ander evenement iets waardoor je een fantastisch idee krijgt. Bovendien kun je soms ook leren hoe je dingen vooral niet moet gaan doen.” Cramer leeft zelf ook aardig ontspannen naar de festivaldag toe: “Toch heb ik op zo’n dag nog steeds wat spanning. Maar op het moment dat ik geen kriebel meer in mijn buik heb voor het begint, dan stop ik. Dan is het klaar. Nu heb ik die kriebel nog steeds. Als je dat niet hebt dan kun je beter wat anders gaan doen.”

